

**Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā
(Nr.256/Lp13)**

Spēkā esošā redakcija	Pirmā lasījuma redakcija	Nr.	Priekšlikumi (8)	Ministru kabineta atzinums	Komisijas atzinums
	Izdarīt Valsts sociālo pabalstu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 23. nr.; 2003, 2. nr.; 2004, 5., 24. nr.; 2005, 22., 24. nr.; 2006, 7. nr.; 2007, 22., 24. nr.; 2009, 15., 23. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 47. nr.; 2012, 190. nr.; 2013, 217., 228. nr.; 2014, 183. nr.; 2015, 127. nr.; 2016, 241. nr.; 2017, 242. nr.) šādus grozījumus:	1	<p>Juridiskais birojs</p> <p><i>Likumprojekts citastarp paredz ieviest jaunu atbalsta mehānismu adoptētājiem pēc tiesas sprieduma par adopcijas apstiprināšanu spēkā stāšanās, proti, izmaksāt bērna adopcijas pabalstu par katru adoptēto bērnu, kurš atradies ārpusģimenes aprūpē, līdz bērns sasniedz 18 gadu vecumu.</i></p> <p><i>Bērna adopcija uzskatāma par notikušu, tiklīdz tiesa to apstiprina (sk. Civillikuma 171. pants). Savukārt pēc adopcijas adoptētais kļūst par adoptētāju ģimenes locekli, un adoptētājs iegūst tiesības īstenot aizgādību (sk. Civillikuma 172. pants). Adoptētais bērns un viņa pēcnācēji attiecībā pret adoptētāju un viņa radniekiem iegūst laulībā dzimuša bērna tiesisko stāvokli kā personiskajās, tā mantiskajās attiecībās (sk. Civillikuma 173. panta pirmā daļa). Attiecīgi līdz ar adopciju adoptētājs kļūst par pilntiesīgu adoptētā vecāku un adoptētais par pilntiesīgu adoptētāja bērnu. Likums neparedz atšķirīgu bērnu aprūpes kārtību gadījumā, ja vecāki audzina savus bioloģiskos bērnus, un gadījumā, ja vecāki audzina adoptētus bērnus. Savukārt likumprojektā, attiecībā uz pabalstu piešķiršanu ir paredzēta</i></p>		

			<p>atšķirīga pabalstu piešķiršanas kārtība, īpašu pabalsta veidu paredzot vienai konkrētai vecāku grupai – vecākam, kurš adoptējis un audzina bērnu.</p> <p>Ņemot vērā, ka likumprojekta anotācijā nav skaidri un nepārprotami norādīts pamatojums bērna adoptācijas pabalsta piešķiršanas atšķirīgam likuma regulējumam, kā arī tas, ka nav norādīts konkrētā piedāvātā risinājuma samērīgums, aicinām komisijas sēdē uzklaut un izvērtēt Labklājības ministrijas un Tieslietu ministrijas viedokli par attiecīgo regulējumu.</p>		
<p>3.pants. Valsts sociālo pabalstu veidi</p> <p>(1) Regulāri izmaksājami valsts sociālie pabalsti ir šādi:</p> <p>10) pabalsts invalīdam, kuram nepieciešama kopšana.</p>	<p>1. Papildināt 3. panta pirmo daļu ar 11. punktu šādā redakcijā:</p> <p>"11) bērna adoptācijas pabalsts."</p>	2	<p>Deputāts V.Valainis</p> <p>Papildināt likuma 3. panta 1. daļu ar 11. apakšpunktu:</p> <p>"11) pabalsts vientuļajam pensionāra, kurš dzīvo viens."</p>		
<p>4.pants. Personas, kurām ir tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem</p> <p>(3) Tiesības uz bērna piedzimšanas pabalstu, bērna kopšanas pabalstu, bērna invalīda kopšanas pabalstu, atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi, atlīdzību par adoptāciju, ģimenes valsts pabalstu, kā arī piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu ir visām šā panta pirmajā daļā minētajām personām, ja to bērniem vai to adoptētajiem bērniem ir piešķirts personas kods.</p>	<p>2. Aizstāt 4. panta trešajā daļā vārdus "atlīdzību par adoptāciju, ģimenes valsts pabalstu, kā arī piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu" ar vārdiem "atlīdzību par adoptāciju, bērna adoptācijas pabalstu, ģimenes valsts pabalstu, kā arī piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta".</p>				
<p>8.¹ pants. Atlīdzība par adoptāciju</p> <p>(1) Atlīdzību par adoptāciju piešķir adoptētājam pēc tiesas</p>	<p>3. Papildināt likumu ar 8.² pantu šādā redakcijā:</p> <p>"8.² pants. Bērna adoptācijas pabalsts</p>				

<p>sprieduma par adopcijas apstiprināšanu spēkā stāšanās.</p> <p>(2) Atlīdzību par adopciju izmaksā par katru adoptēto bērnu, kurš atradies ārpusģimenes aprūpē, tādā apmērā, kāds bija noteikts dienā, kad stājās spēkā tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu.</p> <p>(3) Atlīdzības par adopciju piešķiršanas, izmaksas un pārskatīšanas kārtību, kā arī šā pabalsta apmēru nosaka Ministru kabinets.</p>	<p>(1) Bērna adopcijas pabalstu piešķir vecākam, kurš adoptējis un audzina bērnu, kas bijis ārpusģimenes aprūpē.</p> <p>(2) Tiesības saņemt bērna adopcijas pabalstu ir par katru adoptēto bērnu no dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu.</p> <p>(3) Bērna adopcijas pabalsta izmaksu izbeidz, kad bērns sasniedz 18 gadu vecumu.</p> <p>(4) Bērna adopcijas pabalsta piešķiršanas, izmaksas un pārskatīšanas kārtību, kā arī šā pabalsta apmēru nosaka Ministru kabinets."</p>				
<p>12.¹ pants. Pabalsts invalīdam, kuram nepieciešama kopšana</p> <p>(1) Pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana, piešķir personai, kura atzīta par invalīdu, pārsniegusi 18 gadu vecumu un kurai sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem nepieciešama īpaša kopšana. Atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību izsniedz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija atbilstoši Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem.</p>	<p>4. Izteikt 12.¹ panta pirmo daļu šādā redakcijā:</p> <p>"(1) Pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana, Ministru kabineta noteiktajā apmērā piešķir personai ar invaliditāti, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību atbilstoši Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, ja minētā persona atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:</p> <p>1) ir pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem tai ir nepieciešama īpaša kopšana;</p> <p>2) ir pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem tai ir nepieciešama īpaša kopšana, un</p>				

	personas invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības."				
<p>13.pants. Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts</p> <p>(1) Valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir personai, kurai nav tiesību saņemt valsts pensiju (izņemot apgādnieka zaudējuma pensiju invalīdam) vai apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību, ja persona:</p> <p>1) nav nodarbināta (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu") un ir sasniegusi vecumu, kāds saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" noteikts personai, lai tā iegūtu tiesības uz vecuma pensiju. Šīm personām valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir uz mūžu;</p> <p>2) atzīta par invalīdu un pārsniegusi 18 gadu vecumu. Šīm personām valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir uz noteikto invaliditātes laiku;</p> <p>3) nav sasniegusi pilngadību, ir zaudējusi vienu vai abus apgādniekus un nav stājusies laulībā. Šīm personām piešķir valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, kura minimālo apmēru katram bērnam un tā pārskatīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Šajā gadījumā valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir līdz pilngadības sasniegšanai. Pabalsta izmaksu turpina, ja šajā punktā minētā persona pēc</p>		3	<p>Deputāts V.Valainis Papildināt likumu ar jaunu 13.¹pantu: "13.¹ pants. Pabalsts vientuļajam pensionāram, kurš dzīvo viens</p> <p>(1) Personai, kas ir pensijas devumā un dzīvo Latvijā viena (turpmāk tekstā vientuļais pensionārs), reizi gadā valsts izmaksā pabalstu, lai uzlabotu [personas finansiālo patstāvību un mazinātu nabadzību.</p> <p>(2) Pabalstu vientuļajam pensionāram izmaksā kārtējā kalendārā gadā ne vēlāk kā līdz katra kalendārā gada 31. decembrim, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:</p> <p>1) saskaņā ar iedzīvotāju reģistra datiem dzīvo viena, tai nav laulātā;</p> <p>2) ir sasniegusi pensijas vecumu, kas noteikts likumā " Par valsts pensijām";</p> <p>3) viņam ir piešķirta valsts pensija.</p> <p>(3) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra reizi gadā izsūta visām pensijas vecumu sasniegušām personām paziņojumu, ka persona pamatojoties uz šajā likumā noteikto var pieteikties pabalstam vientuļam pensionāram, kurš dzīvo viens.</p> <p>(4) Saeima katram budžeta gadam nosaka vientuļā pensionāra pabalsta apmēru. Pabalsta apmērs nedrīkst būt mazāks par vienas minimālās vecuma pensijas apmēru attiecīgajā gadā."</p>		

<p>pilngadības sasniegšanas mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē un nav vecāka par 20 gadiem vai studē augstskolā dienas nodaļā (pilna laika klātienē) un nav vecāka par 24 gadiem.</p> <p>(2) Personai, kura saņem citas valsts pensiju, kas nesasniedz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru, piešķiramo valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu samazina par summu, kas atbilst citas valsts piešķirtās pensijas apmēram.</p> <p>(3) Personai, kura saņem citas valsts pensiju, kas ir vienāda ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru vai to pārsniedz, valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu nepiešķir.</p> <p>(4) Ja pabalsta saņēmējs izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta izmaksu izbeidz, pirms izbraukšanas izmaksājot pabalstu par nākamajiem diviem mēnešiem.</p>				
<p>16.pants. Valsts sociālo pabalstu piešķiršana</p> <p>(1) Šā likuma 6., 7., 7.¹ 8. un 8.¹ pantā noteiktos pabalstus par bērnu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā piešķir vienam no bērna vecākiem.</p>	<p>5. Aizstāt 16. panta pirmajā daļā skaitļus un vārdus "8. un 8.¹ pantā" ar skaitļiem un vārdiem "8., 8.¹ un 8.² pantā".</p>			
<p>17.pants. Valsts sociālo pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtība</p> <p>(4) Regulāri izmaksājamās valsts sociālos pabalstus izmaksā reizi mēnesī, izņemot divas reizes gadā</p>		<p>4</p> <p><u>Deputāts V.Valainis</u> Grozīt 17. panta 4. daļu un izteikt sekojošā redakcijā: "17. pants. Valsts sociālo pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtība</p>		

<p>izmaksājamo šā likuma 12.pantā noteikto pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās.</p>		<p>(4) regulāri izmaksājamus valsts sociālos pabalstus izmaksā reizi mēnesī, izņemot divas reizes gadā izmaksājamo šā likuma 12. pantā noteikto pabalstu transporta izdevumu komplektēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās un izņemot reizi gadā izmaksājamo šā likuma 13.¹ pantā noteikto pabalstu vientuļam pensionāra, kurš dzīvo viens.”</p>		
<p>20.pants. Regulāri izmaksājamo valsts sociālo pabalstu izmaksas pārtraukšana (2) Šā likuma 6., 6.¹, 7., 7.¹, 9. un 10.pantā minēto pabalstu izmaksu pārtrauc arī tad, ja: 1) bērns ievietots valsts, pašvaldības vai privātā bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē un atrodas pilnā tās apgādībā vai nodots audzināšanā audžuģimenei; 2) bērna personisko interešu aizstāvībai pieņemts bāriņtiesas īpašs lēmums par pabalsta izmaksas pārtraukšanu personai, kura bērnu faktiski nekopj un neaudzina.</p>	<p>6. 20. pantā: papildināt otrās daļas ievaddaļu pēc skaitļa "7.¹" ar skaitli "8.²";</p>			
	<p>papildināt pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā: "(2¹) Šā likuma 8.² pantā minētā pabalsta izmaksu pārtrauc arī gadījumos, kad bērns nodots aizbildnībā.”;</p>			
<p>(3) Šā likuma 6., 7. un 7.¹ pantā minēto pabalstu izmaksu pārtrauc arī gadījumos, kad pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības, bet šā likuma 9. un 10.pantā minēto pabalstu izmaksu — arī gadījumos, kad atcelta aizbildnība.</p>	<p>aizstāt trešajā daļā vārdus un skaitli "un 7.¹ pantā" ar skaitļiem un vārdiem "7.¹ un 8.² pantā”.</p>			

<p>Pārejas noteikumi</p>	<p>7. Papildināt pārejas noteikumus ar 26., 27. un 28. punktu šādā redakcijā: "26. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra bērna adoptācijas pabalsta piešķiršanu un izmaksu par periodu no 2019. gada 1. jūlija uzsāk ne vēlāk kā 2019. gada 1. oktobrī. 27. Ja tiesas spriedums par adoptācijas apstiprināšanu ir stājies spēkā līdz 2019. gada 30. jūnijam, bērna adoptācijas pabalstu vienam no adoptētājiem piešķir līdz laikam, kad no ārpusģimenes aprūpes adoptētais bērns sasniedz 18 gadu vecumu. 28. Šā likuma 12.¹ pantā minēto pabalstu par periodu no 2019. gada 1. jūlija šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajām personām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārrēķina un pabalsta starpību izmaksā līdz 2019. gada 1. septembrim."</p>	<p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p>	<p>Deputāts V.Valainis Papildināt likuma pārejas noteikumi ar 26. punktu: " 26. Likuma 13.¹ pantā noteikto pabalstu vientuļam pensionāram, kurš dzīvo viens, izmaksā sākot ar 2020. gada 1. janvāri."</p> <p>Juridiskais birojs Izteikt likumprojekta 7. panta ievaddaļu šādā redakcijā: "7. Papildināt pārejas noteikumus ar 27., 28. un 29. punktu šādā redakcijā:".</p> <p>Juridiskais birojs Izteikt pārejas noteikumu 26. punktu (likumprojekta 7. pants) kā 28. punktu.</p> <p>Juridiskais birojs Izteikt pārejas noteikumu 28. punktu kā 29. punktu šādā redakcijā: "28. Šā likuma 12.¹ panta pirmās daļas 2. punktā minētajām personām piešķirto pabalstu (pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana) par periodu no 2019. gada 1. jūlija Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārrēķina un pabalsta starpību izmaksā līdz 2019. gada 1. septembrim."</p>		
	<p>Likums stājas spēkā 2019. gada 1. jūlijā.</p>				